

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

III. An Sacramentum obsignet vt sigillum, & confirmet vt miraculum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

Altera promissio Præcedens, quæ Sacramento obsignetur, ut sigillo. Hæc necessaria non est, quia in Baptismo nequit ostendi: ergo falsa est. Dicunt Lutherus in Visit. Saxon & Melancthon cap. de Baptismo: *Qui credit & Baptizatus fuerit, saluus erit*: En promissio. At non præcedens signum, sed efficaciarum explicatio. Dein Baptismus est eis per Ioannem institutus; illa promissio autem est post passionem facta. *Marc. ult.* Et illud, *Ioann. 3. Nisi quis renatus. &c.* est comminatio, non Institutio Baptismi.

AD VI. Falsum est. Quia Verbum Signo annecti Ordinatione Dei iussu, nunquam est promissorium; sed vel Affertorium, vel Deprecatorium. Ut *Ego te baptizo*. Item: *Accipite & comedite. &c.* Lutherani & Calviniani quod Verbum prædicatum esse formam dicant, id ex suo pre fingunt cerebro; non ex Christo, vel Paulo.

AD VII. Falsum est. Quia etiam Eucharistia non est instituta ad remissionem peccatorum; sed nutritionem viuorum. *Qui enim manducat indigne, iudicium sibi manducat*, non remissionem peccatorum. Et tamen est verè Sacramentum.

AD VIII. Sit quæstio sequens.

Q V Æ S T I O III.

An Sacramentum obsignet ut sigillum, & confirmet ut miraculum?

LUTHERANI & CALVINIANI, aiunt: 1. LUTHERVS lib. de Capt. Babil. c. de Baptismo. SVADET id ex miraculis Roris in vellere, *Iudic. 6.* Umbra retrogressa, *3. Reg. 20.* quibus suas promissiones confirmavit. 2. Quia, *1. Pet. 2. Salus facit Baptisma, non depositio sordium, sed conscientia interrogatio in Deum, &c.* vertit Lutherus *Pactum*, sic & Calvinus.

3. CALVINVS *Instit. l. 4. cap. 15. §. 5.* Circumcisio, *Rom. 4.* dicitur *σφραγίς*, id est, sigillum pacti Abraham facti. 4. Quia *Gen. 9.* Iris dicitur signum fœderis confirmati: Sic & Sacramenta.

AUTOR. Sacramenta non sunt Sigilla, promissionem confirmantia instar Sigilli aut miraculi. 1. Quia sic esse notiora & efficaciora deberent Verbo Dei: ut Sigillum Regis est notius literis; miraculum notius, non Verbo prædicato, sed prædicantis fide. Atqui Sacramenta non sunt notiora & efficaciora Verbo Dei: nam in omni re Verbum notius est quàm signum vel nutus. Et Lutherus ait, libro contra Cochlaeum: *Verbum longè praevalet signo visibili; nullum tamen per se iustificat, nisi credentem.*

2. Quia Sacramenta esse Dei Sigilla nescitur nisi per Verbum Dei: ergo hoc esse notius deberet sigillo: at istud nullum de Sigillis extat. Et sigillum regium sine literis auctoritatem habet; literæ verò nullam sine sigillo: atqui Sigilla Sacramentaria illa sine Dei Verbo nullam habent auctoritatem, & Verbum sine iis habet.

3. Quia Essentia Sacramentorum nusquam intelligi melius potest, quàm ex Verbis Institutoris: At in his Sacramenta nusquam dicuntur testimonia promissionum, sed describuntur ut Instrumenta iustificationis. Vnde in Baptismo dicimur, *Ioann. 3.* nasci, *Eph. 5.* sanctificari, mundari: Eucharistia vivere in æternum, *Ioann. 6. &c.*

4. Quia bona opera sunt testimonia adeptæ gratiæ longè meliora, quàm Ablutio vel Synaxis: cum impii multi fide corde baptizentur, & communicent: ergo si

go sigilla ista gratiæ promissæ sunt aut superuacua, aut parum necessaria, &c. Plura in *Bellarmino libro 1. de Sacramentis cap. 14.*

D I C O A D^o I. Hæc ad rem nihil. Nam miracula rectè fiunt ad probandū Deum, cuiusque promissa: quia, ut supernaturalia, ex se vim habent, non ex Verbo: At Sacramenta sine Verbo nullam.

A D II. Interrogatio ea Occumenio est *Baptisma* ceu pignus ad Deum. 2. *Lyrano* &c. est interrogatorium baptismale; *Credis in. &c?* 3. *Augustino, Basilio, &c.* rectius est effectus ablutionis interioræ, sc. conscientia bona.

A D III. Pactum Circumcisionis trahi nequit ad omnia Sacramenta. Deinde, Apostolus vocat eam sigillum iustitiæ fidei Abrahamæ, non promissionis & pacti: idque quia ob signatam tenebat Circumcisionem cordis, olim reuelandam. Demum priuilegium vnius Abrahamæ transferri ad alios nequit: illud enim, quod esset pater fidelium, accepit merito iustitiæ, quam fide acquisierat; hinc *signum circumcisionis* fuit ei *signaculum iustitiæ fidei, suæ, ut sit Pater omnium credentium.* Vnde circumcisio omnib. est in *συνέκρυν*, sed non omnibus *σφραγίς Iustitiæ fidei.* Hinc Scriptura sæpius meminit signi Circumcisionis, ac hinc de Abraham solum Sigilli.

A D IV. Iris & Circumcisio signa foederis erant; sed ad memoriam iuuandam; non ad fidem confirmandam: ceu & Baptismus & Eucharistia sunt Cōmemoratiua passionis Dominicæ; non Cōfirmatiua; quale est Verbum Dei promissionis, à quo illa signa pendent: Qui enim Verbo non crederet, credet signo

minus. Ita *Chrysostr. hom. 39. in Genesin.*

S. Patres verò Sacramenta vocant sigilla, sensu alio, quàm Sacramentarii. 1. Tāquam notas summi Regis, quæ credentes separentur ab profanis: 2. Quia claudunt intra se gratiam, ceu ob signata regis manu. 3. Quia sunt publica attestatio fidei.

Q V Æ S T I O IV.

Quæ aliæ potiores Sectariorum sunt definitiones Sacramenti?

P H A N A T I C I, (ut eos Lutherus & Calvinus appellant) aiebant, Sacramenta esse symbola Christianæ Societatis, seu, ait Melancthon, *essera ac nota sunt quibus cognoscerentur, ad quos pertinent promissiones diuinae*; id est, Christiani à non Christianis dignoscerentur.

A V T O R. Sacramentorum vsus ut sit Distinguere alios ab aliis, non tamen est solus, aut præcipuus. 1. Quia Scriptura nusquam loquitur Distinctionis; sed Iustificationis. 2. Quia Confessio fidei melius distinguit: cum V. g. Baptismus sit veris Christianis communis cū hæreticis. 3. Quia cum Sacramenta vim habeant ex latere Christi passi, hoc nil opus fuisset: sat erat humanum placitum cuiuscunque tessere. 4. S. Patres procul ab tali abhorrent sententia.

II. ANABAPTISTÆ fingunt Sacramenta esse signa vitæ piæ, Christianæ: teste Melancthone, Brenio, & Kemnitio.

A V T O R. Ut ille sit vsus ac finis eorum; non tamen solus, nec præcipuus: Tum ob prædictas rationes: tum quod Sacramenta forent signa rerum futurarum vitæ emendationis.

III. ZWINGLIANORVM, Sacramenta esse initiationem & oppignorationem, qua vrentes iis se obligant Christo: Ideoque esse testimonia, non iustitiæ ei, qui ea suscipit; sed toti Ecclesiæ de obligatione suscipientis Christo facta.

Hh 2 Au-